

2013 ОНЫ 06 сарын 25

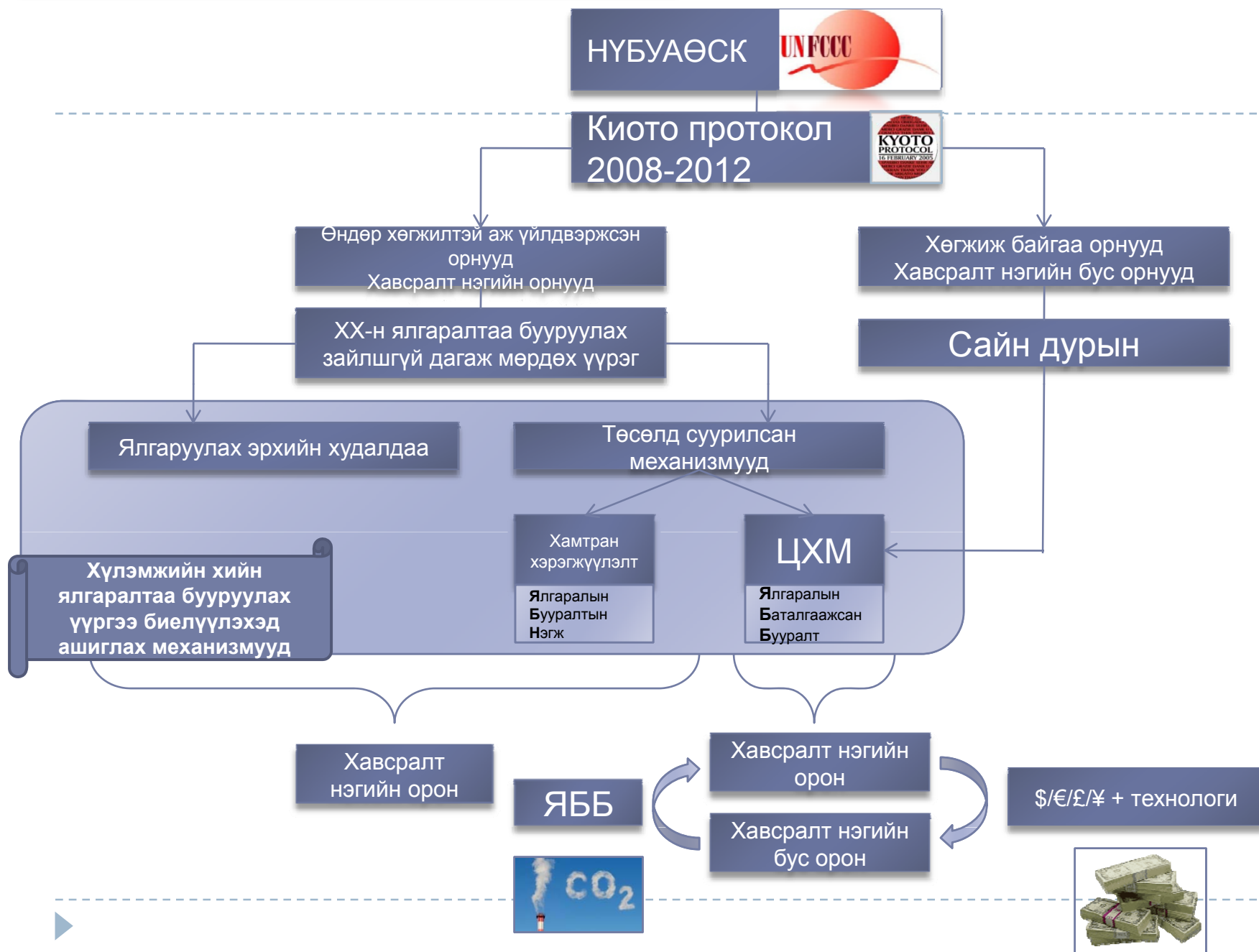
Монгол дахь Цэвэр хөгжлийн механизмын сүүлийн үеийн үйл явц

УАӨА-ны ЦХМҮТ-ны ажилтан Х.Ундармаа

Уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай НҮБ-ын суурь конвенцид нэгдэж орсон байдал

	Уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай НҮБ-ын Суурь Конвенци	Киотогийн Протокол
Байгуулагдсан	1992/05/09	1997/12/11
Хүчин төгөлдөр болсон	1994/03/21	2005/02/16
Гишүүнчлэл	193 улс	184 улс
Монгол улс нэгдсэн он	1993/09/30	1999/12/15
Статус	Сайн дурын үүрэг Зөвлөмж уриалга	Зайлшгүй биелэгдэх
Зарчим	• Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах • Нийтлэг боловч харилцан адилгүй ялгавартай үүрэг хүлээх	Аж үйлдвэржсэн өндөр хөгжилтэй 37 орнууд 2008-2012 онуудад хүлэмжийн хийн (ХХ) ялгаруулалтаа 1990 оны түвшинээс дунджаар 5%-иар бууруулах

КИОТО ПРОТОКОЛИЙН МЕХАНИЗМУУД

Цэвэр хөгжлийн механизм гэж юу вэ?

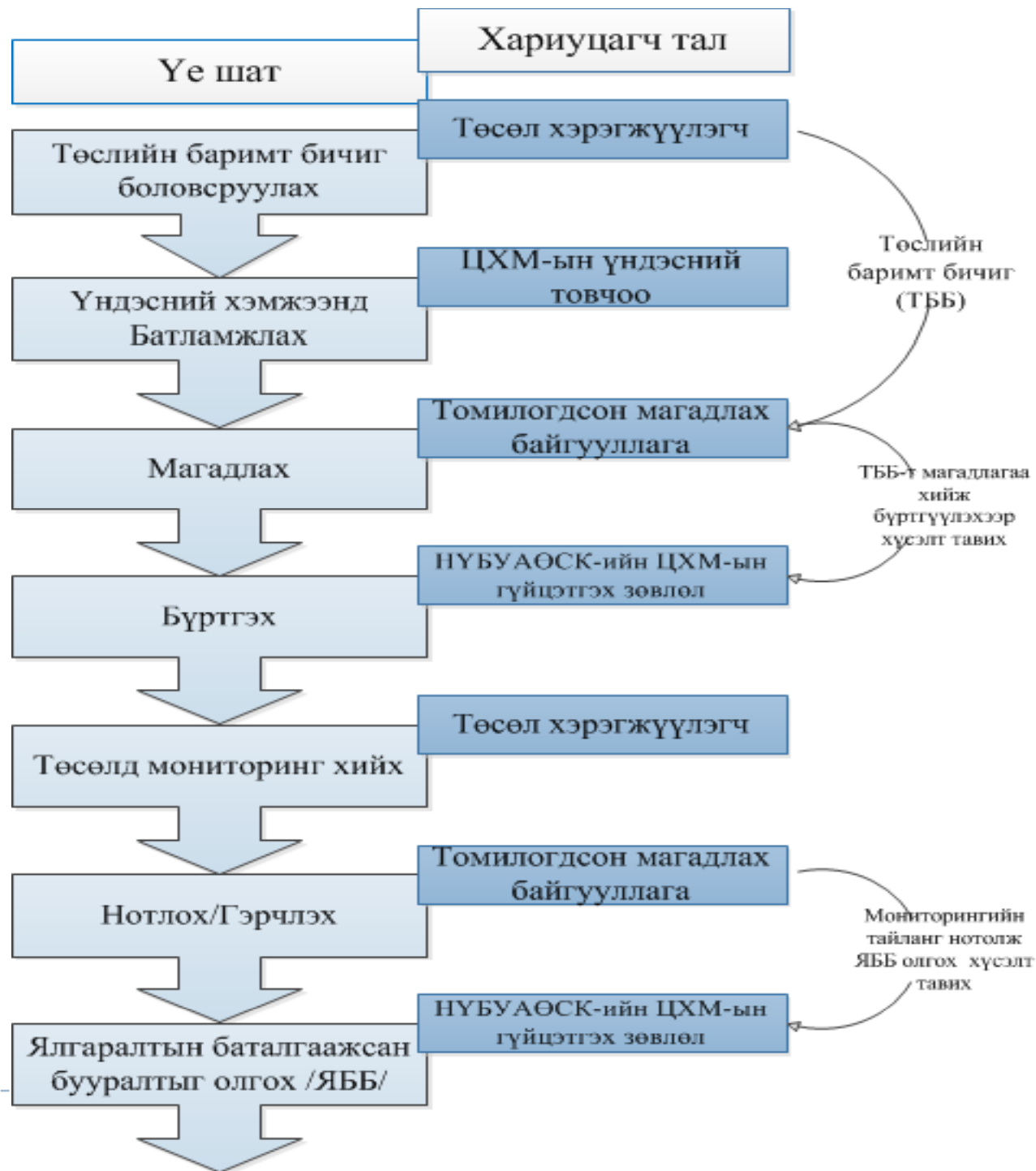
Гол зорилтууд:

1. Хавсралт нэгд орсон өндөр хөгжилтэй орнуудад Киотогийн протоколоор хүлээсэн тоон үүргээ биелүүлэхэд нь туслах
2. Протоколд нэгдэн орсон хөгжиж буй орнуудад тогтвортой хөгжилд хүрэхэд нь туслах мөн тэдэнд хүлэмжийн хийг бууруулахад хувь нэмэр оруулах боломж олгох

Дүрэм:

- ▶ Зөвхөн 2000 оноос хойш хэрэгжиж эхэлсэн төслүүд л хамрагдах боломжтой
- ▶ Бодит, хэмжигдэхүйц нэмэгдэл чанартай байж удаан хугацаанд хүлэмжийн хийг бууруулж байх. MRV (хэмжиж, тайлагнаж, нотлох) зарчмыг баримталж байх.

ЦХМ-ын төсөл үнэлэх бүтэц зохион байгуулалт

ЦХМ-ын Үндэсний товчоо (ЦХМ ҮТ)

Орон тооны
бус
шинжээчдийн
баг

ЦХМ-ын төсөл үнэлэх ҮХ

Дарга: БОНХЯ

Нарийн бичиг: ЦХМ-ын үндэсний товчоо

Гишүүд:

Эрдэс баялаг, эрчим хүчний яам

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам

Нийгмийн хамгаалал хөдөлмөрийн яам

Сангийн яам

Зам, тээвэр, барилга хот байгуулалтын яам

Сэргээгдэх эрчим хүчний үндэсний төв

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газар

Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо

Нийслэлийн засаг даргын тамгын газар

Монголын худалдаа аж үйлдвэрийн танхим

Эрчим, хүчний ассоциаци

Монгол улсын их сургууль

Шинжлэх ухаан технологийн их сургууль

ЦХМ-ын үндэсний товчооны үүрэг

- I. ҮХ-ны хурал зохион байгуулах
- II. Шинжээчдийн багийг томилох
- III. ЦХМ-ын төсөл боловсруулагчдад батламж болон зөвшөөрлийн бичиг олгох
- IV. Батламж бичиг олгогдсон төслүүдийн үйл явцыг хянах;
- V. Монголд хэрэгжиж буй ЦХМ-ын төслүүдийн бүртгэх;
- VI. Техникийн багт болон төсөл боловсруулагчид, олон нийтэд зөвөлгөө өгч, мэдээлэл түгээх;
- VII. ЦХМ-тай холбоотой үндэсний бодлого, дүрэм, журмыг боловсруулах;

ЦХМ-ын төсөл үнэлэх ҮХ-ны үүрэг

- I. ЦХМ-ын төслүүдийг тогтвортой хөгжлийн шалгуур үзүүлэлтүүдээр үнэлэн үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөгөөнд хэр нийцэж байгаа зэрэгт үндэслэн батламж болон зөвшөөрлийн бичиг олгох эсэхийг шийдвэрлэх

Орон тооны шинжээчдийн багийн үүрэг

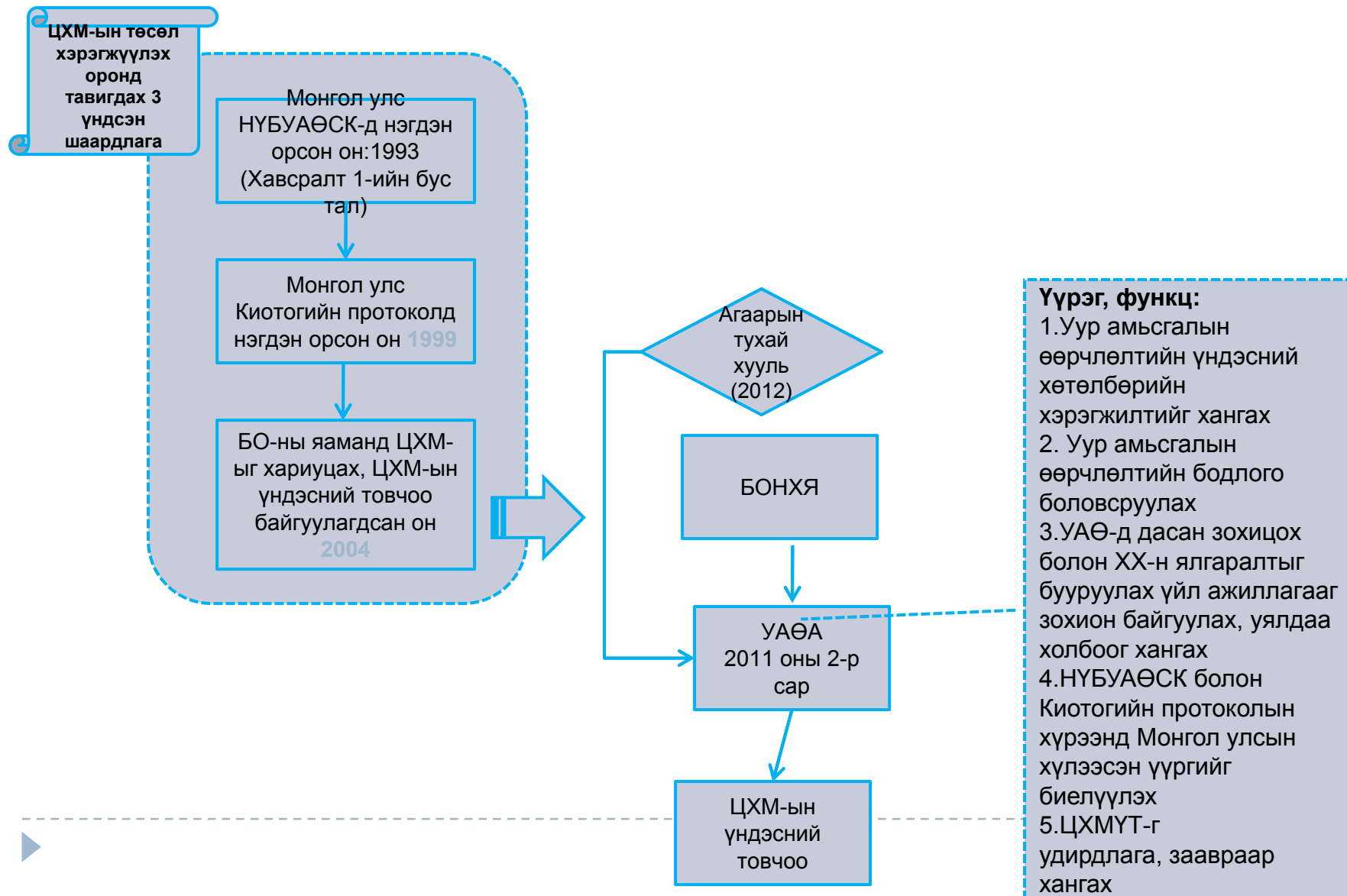
- I. Аливаа төсөл нь ЦХМ-ын төслүүдэд тавигддаг тодорхой байгаль орчны болон техникийн шаардлагыг хангасан эсэхийг шинжилж нягтлах

Олон улсын хэмжээнд хэрэгжиж буй Цэвэр хөгжлийн механизмын төслүүд

Кредит олгогдсон ЦХМ-ын төслүүдийн тоо	2220
Олгогдсон кредитийн хэмжээ	1,270,620,576
Цэвэр хөгжлийн механизмын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй төслүүд	7548
ЦХМ-д бүртгэгдсэн төслүүд	6663
Бүртгүүлэхээр мэдүүлсэн төслүүд	95
Олон нийтэд танилцуулахаар зэхэж буй	728
Магадлагаа хийлгэхээр мэдүүлсэн	60
Тодруулга хийх шаардлагатай	2

Монгол дахь Цэвэр Хөгжлийн Механизм

ХХ-н ялгаралтыг бууруулахтай холбоотой үндэсний бодлого, хөтөлбөр

Олон улсын түвшинд

Монгол улсын нэгдэн орсон конвенц, протоколууд

1. НҮБҮАӨСК 1993
2. Киотогийн протокол 1999
3. Эрчим хүчний үр ашиг ба холбогдох байгаль орчны асуудлуудын протокол 1999

Дотоодын хууль:

1. Сэргээгдэх эрчим хүчний хууль (2007)
2. Агаарын тухайн хууль (2012)
3. Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухайн хууль (2010)
4. Нийслэлийн агаарын бохирдлыг бууруулах тухай хууль (2011)

Урт хугацааны тогтвортой хөгжлийн хөтөлбөрүүд:

1. Монголын тогтвортой хөгжлийн хөтөлбөр (МАР 21)
2. Мянганы хөгжлийн зорилтод суурилсан үндэсний хөгжлийн цогц бодлого

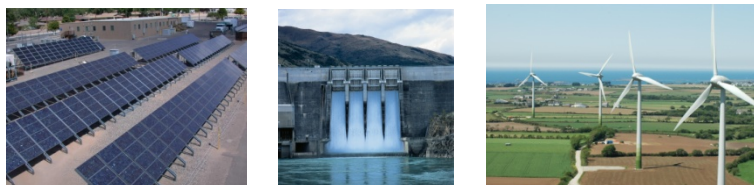
Дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрүүд:

1. Уур амьсгалын өөрчлөлтийн үндэсний хөтөлбөр (2011)
2. Сэргээгдэх эрчим хүчний үндэсний хөтөлбөр (2005)
3. Шинэ бүтээн байгуулалт дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр (2010)

Монгол дахь цэвэр хөгжлийн механизмын төслийн боломж

- ▶ Бүх төрлийн сэргээгдэх эрчим хүч

Коксжсон нүүрс
үйлдвэрлэх явцад
алдагдах хаягдал
хийг ашиглан
цахилгаан
үйлдвэрлэх

- ▶ Уурын зуух, нам даралтын зуух зэрэг халаалтын зуухны үр ашгийг сайжруулах:

- Гэр байшин дулаалах замаар дулааны алдагдлыг бууруулах боломж

- Тээвэр: Хийн түлшинд шилжүүлэх

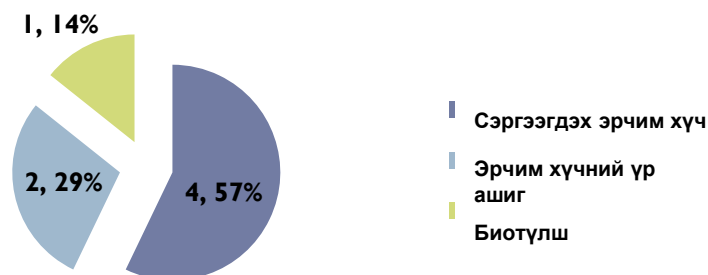

*Түүхий нүүрсний хэрэглээнээс
биотүлш, хийн түлшинд
шилжих*

Монгол дахь ЦХМ-ын төслүүдийн өнөөгийн байдал

Батламж бичиг авсан төслүүд

Төслийн өнөөгийн байдал	Num.
ЦХМ-ын гүйцэтгэх зөвлөлд бүртгэгдсэн	5
Батламж бичиг авсан	7
Магадлагаа хийлгэсэн юмуу хийлгэж буй төсөл	2

Цэвэр хөгжлийн механизмын төсөлд төвигдах журам, шалгуур үзүүлэлт, Цэвэр хөгжлийн механизмын төслийн тогтвортой хөгжлийн шалгуур үзүүлэлтээр үнэлэх үнэлгээний хорооны бүрэлдэхүүнд 2013 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр БОНХ-ийн сайдын А-166 тоот тушаалаар өөрчлөлт оруулж шинэчлэн баталсан.

Бүртгэгдсэн төслийн үндсэн мэдээлэл (2013 оны 05 сар)

	ЦХМ-ын бүртгэгдсэн төсөл					Буцаагдсан
	Төслийн тоо	Нэг жилд бууруулах дундаж (тн CO ₂)	2012 он хүртэл нийт бууруулах хэмжээ(тнCO ₂)	Олгогдсон ЯББ (тн CO ₂)	Шинэчлэгдсэн	
Усан цахилгаан станц	2	30,000	302,173	76,950	0	0
Салхин Парк	1	178,778	0	0	0	0
Эрчим хүчний үр ашиг	2	31,018	83,328	0	0	0
Нийт	5	47,959*	385,501	76,950	0	0

Батламж бичиг авсан төслүүд

ЦХМ-ын төслийн нэр	Төслийн төрөл	Нэмэлт мэдээлэл	Батламж бичиг авсан (Он/Сар/өдөр)	Жилд бууруулах хэмжээ (тн CO2/жил)	Төсөлд оролцогч (Төсөл хэрэгжиж буй орны)	Төсөлд оролцогч (Бусад)	Өнөөгийн байдал
Дөргөний усан цахилгаан станц	Усан цахилгаан станц	Шинэ далан	2006/10/2	30,400	Эрчим хүчний газар	Mitsubishi UFJ Securities Co., Ltd.	Гурван удаагийн олголтоор 57768 tCO2-той тэнцүү хэмжээний ЯББ олгогдсон
Тайширийн усан цахилгаан станц	Усан цахилгаан станц	Шинэ далан	2006/10/02	29,600	Эрчим хүчний газар	Mitsubishi UFJ Securities Co., Ltd.	Дөрвөн удаагийн олголтоор 19182 tCO2-той тэнцүү хэмжээний ЯББ олгогдсон
Төвлөрсөн бус уурын зуухнуудын техник, технологийг сайжруулах	Эрчим хүчний үр ашиг	Нийлүүлэлт талын	2006/04/27	11,904	Прокоп Норд Эрчим хүчний систем GmbH Монгол зуух XXI ХХК.		2006 оны 7 дугаар сарын 28-ны өдөр бүртгэгдсэн
Салхитийн салхин парк	Салхин эрчим хүч	Нийт 49.6 МВт	Батламж бичгийг шинэчлэн олгосон 2011/11/11	178,778	Клин Энержи ХХК, Монгол		2012 оны 3 дугаар сарын 30-нд бүртгэгдсэн
Майхан усан цахилгаан станц	Усан цахилгаан станц	Урсацаар	2010/12/09	36,377	Усны эрчим ХХК		Магадлагааны өмнөх үе шатан дээр байгаа
Монгол дахь Пеллет ба Брикетиin Үйлдвэр	Биомасс	Бусад	2011/03/21	19,436	Эн Ти Ай Си ХХК (Шинэ технологи, хөрөнгө оруулалт болон зөвөлгөө) групп	EnBW Trading GmbH	Магадлагаа хийлгэж байгаа
Улаанбаатар хотын эрчим хүчний хэмнэлттэй зуух, гэрийн дулаалгын хөтөлбөр	Эрчим хүчний үр ашиг	Үйл ажиллагааны хөтөлбөр	2012/04/30	50,133	Хасбанк	MicroEnergy Credits (CME)	2012 оны 11 дүгээр сарын 12-нд бүртгэгдсэн

Цэвэр хөгжлийн механизмд бүртгэлтэй төслийн санал бичиг

№	Төслийн нэр	Жилд бууруулах CO ₂	Нийт хөрөнгө оруулалт	Хэрэгжилтийн явц
1	Ядуу өрхүүдийн түлшний ялгаралтын бууралт ба эрчим хүчний хэмнэлт	75.0 – 90.0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	10.3 сая US\$	Төслийн баримт бичгийн эхний хувилбар боловсруулсан.
2	Монгол орны хот суурин газрын халаалтын системийг сайжруулах	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	47.7 сая US\$	Төслийн санаа
3	Улаанбаатар хотын угсармал хавтан барилгуудыг сэргээн засварлаж эрчим хүчийг хэмнэх	100.0 – 110.0 мян тн CO ₂ дүйцүүлэн	80.0 сая US\$	Төслийн баримт бичиг боловсруулагдаж байгаа.
4	Дархан, Эрдэнэт хотуудын цахилгаан станцуудын уурын зуухыг шинэчлэх	32,0 – 33,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	15.0 сая US\$	Төслийн санаа
5	Нүүрс, модоор халаадаг системийг сэргээгдэх эрчим хүчний халаалтын системээр солих	15.445 тн CO ₂ - дүйцүүлэн		Төслийн санаа
6	Монгол орны алслагдсан газар нутгийг ард иргэдийн оролцоотойгоор халаалтаар хангах	17,0-23,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	2,0 сая US\$	Төслийн баримт бичгийг АХБ-ны шугамаар хийж байна.
7	Дархан хотын цахилгаан станцын үр ашигтай эрчим хүчний хөтөлбөр	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	9.0 сая US\$	Төслийн санаа
8	Цемент үйлдвэрлэлд идэвхтэй ашигт малтмалыг /позолан/ ашиглаж эрчим хүч хэмнэх	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	0.6 - 0.8 сая US\$	Төслийн санаа
9	Улаанбаатар хотын дулаан түгээлтийн насосыг хурдыг тохируулгатай болгож эрчим хүч хэмнэх	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	6.5 сая US\$	Төслийн санаа
10	Хаягдал хийг ногоон эрчим хүч болгох	28,5 тн CO ₂	5,43 сая US\$	Төслийн баримт бичиг боловсруулах санхүүгийн туслалцаа хайж байгаа.

ЦХМ-ын төслүүдийг Монголд хэрэгжүүлэхэд тулгардаг бэрхшээлүүд

Хэмжээ – төсөл боловсруулалтын зардал Энэ саад бэрхшээл нь харьцангуй жижиг төслүүдийн хувьд төслийг ЦХМ-д хамруулах өртөг өндөртэй байх өөрөөр хэлбэл тухайн төслийг ЦХМ-д хамруулах зардал нь ЦХМ-ын шугамаар олгогдох кредит буюу ЯББ-ыг худалдан олох орлогоос давах магадлалтай байх ингэснээр ЦХМ-ын төсөл болгон боловсруулах хөрөнгө оруулалтыг татахгүй байх асуудлаас үүднэ.

Төрөл – ашиглахад нарийн түвэгтэй аргачлал

Монгол дахь хүлэмжийн хийн ялгаралтыг бууруулах боломжуудын ихэнх нь дулааны эрчим хүчтэй холбоотой байдаг бөгөөд энэ нь дэлхий нийтэд түгээмэл хүлэмжийн хийн ялгаралтыг бууруулах үйл ажиллагаа биш учраас энэ төрлийн асуудлууд үүсдэг.

Баримтжуулт

Төслийг бүртгүүлэхэд шаардагдах баримт бичгийг боловсруулахад ашиглах бие даасан гуравдагч эх үүсвэрийн тоо баримтыг олоход хүндрэлтэй байхаас үүдэлтэй саад бэрхшээл.

Санхүүжилт

Тухайн төсөл ЦХМ-ын шугамаар эсвэл өөр адил төстэй механизмын хүрээнд бүртгүүлж чадсан эсэхээс үл хамаарч төслийн санхүүжилт буюу хөрөнгө оруулалтыг шийдвэрлэж чадахгүй байхаас үүдэлтэй саад бэрхшээл.

Эрэлт

Одоогийн олон улсын дүрэм, журам, гэрээ хэлцэл тодорхойгүйгийн улмаас зах зээл дээрх эрэлт хангалттай бус байгаагаас үүдэлтэй саад бэрхшээл.

Дүгнэлт

- Кредитийн үнэ < 1 доллар (~30 центээс бага байх)
- Кредитийн үнийн уналт $<$ хэрэгцээнээс давсан нийлүүлэлт
- Зах зээлийн шинэ механизм
- Чадавхийг нэмэгдүүлэх
- Техник, технологийн туслалцаа
- Хүлэмжийн хийн тооллого

Сургалтын материал

- » 2010 оны 1 дүгээр сарын 22-ны өдөр Дархан
- » 2010 оны 3 дугаар сарын 19-ны өдөр Эрдэнэт
- » 2010 оны 4 дүгээр сарын 02-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 4 дүгээр сарын 16,17-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 5 дугаар сарын 07-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 5 дугаар сарын 20, 21-ний өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 6 дугаар сарын 17,18-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 7 дугаар сарын 19-23-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 8 дугаар сарын 26,27,28-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 9 дүгээр сарын 15,16-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 11 дүгээр сарын 29-ны өдөр Улаанбаатар, (Банкуудад)
- » 2010 оны 12 дугаар сарын 2-6-ны өдөр Дархан, Эрдэнэт, Сэлэнгэ
- » 2011 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 7 дугаар сарын 4-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 8 дугаар сарын 26-ны өдөр Дархан
- » 2011 оны 11 дүгээр сарын 2-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 11 дүгээр сарын 3-ны өдөр Улаанбаатар

Сургалтын материал

- » Сургалтын материал
- » ЦХМ-ын гарын авлага
- » Бусад материалууд

ЦХМ-ын үндэсний товчоо нь 2009-2013 оны хооронд нийт 35 сургалт семинарыг зохион байгуулсан байна.

ЦХМ-ын үндэсний товчооны www.cdm-mongolia.com вэб хуудсанд бүртгүүлэх

http://cdm-mongolia.com/

Getting Started Latest Headlines Customize Links

Эрдэс баялаг эрчим хүчний яам

SEARCH

55%

Эх хуудас | ТТА | Харилцах | Хөтөч

CDM National Bureau

ЦХМ-ын Үндэсний Товчоо ЦХМ-ын тухай Төслүүд Хууль тогтоомж Сургалтын материал Холбоос хайх...

Нэвтрэх

Хэрэглэгчийн нэр

Нүүц үг

☐ Намайг сана

Нэвтрэх

Нүүц үг мартсан уу?
Хэрэглэгчийн нэрээ мартсан уу?
Бүртгэлгүй юу? Бүртгэл үүсгэх

Удахгүй болох үйл явдал

Вэбийн статистик

Гийшүүд : 642
Мэдээлэл : 84
Вэб холбоос : 35
Мэдээллийг Үзсэн Тоо : 63953

Мэдээ мэдээлэл Мэндчилгээ Маягтууд Зарлал

ЦХМ-ын төсөлд батламж бичиг олгох журам, шалгуур үзүүлэлт шинэчлэгдлээ!!!

БОАЖ-ын сайдын 2011 оны 6 сарын 28-ны А-219 -р тушаалаар ЦХМ-ын төсөлд батламж бичиг олгох журам, төсөл үнэлэх тогтвортой хөгжлийн шалгуур үзүүлэлтүүд шинэчлэгдэн батлагдлаа. 2011 оны 6 сарын 28-наас хойш батламж болон зөвшөөрлийн бичиг авахаар төсөл өргөн мэдүүлж буй төсөл боловсруулагч нар уг шинэ журмыг мөрдөх шаардлагатай болохыг анхаарна уу. Төсөл өргөн мэдүүлэх үйл явцыг нээлттэй, ил тод болгох үүднээс веб хуудасны холбогдох хэсгүүдэд өөрчлөлт оруулах бөгөөд та төслөө ойрын үед өргөн мэдүүлэхээр төлөвлөж байгаа бол ЦХМ-ын үндэсний товчоонд хандан шинэ журмын дагуу

Сургалтын материал

Бүртгэл үүсгэх

Статистик

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа

Утас:	320402
Гар утас:	99172807
Email:	info@cdm-mongolia.com cdm.bureau@gmail.com undarmaa@cdm-mongolia.com
Website:	www.cdm-mongolia.com

